

Oana BORȘ

Frânturi de festival

Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu este unul de densitate a manifestărilor, Sibiu devenind un spațiu în care artele se pot arăta. De altfel, semnul sub care a stat, anul acesta, festivalul a fost cel al legăturii, al *punților* construite. Întâlnirile culturale au devenit pentru o săptămână axa în jurul căreia a gravitat viața orașului, chiar dacă manifestări din alte zone, cu precădere comerciale, au însoțit evenimentul, iar incertitudinea în ceea ce privește programul, prezența unor trupe sau personalități, modificările de locații a dominat unele momente.

Punctul central l-a constituit, evident, spectacolul de teatru. S-au alăturat activități colaterale, deja cu tradiție în festival. Printre ele: bursa de spectacole, cu o prezență redusă de participanți (numai nouă teatre și companii); *workshop-uri* (axate pe aplicarea unor metode de aprofundare a artei actoricești și a comunicării); expoziții, concerte, lansări de carte (printre care, o prezentare a întregii opere eseistice a regizorului Mihai Măniuțiu precum și lansarea volumului „Teatrul lui Caragiale” de Mircea Tomuș); întâlniri între directorii de teatru, între publiciști, între oamenii de teatru, având drept scop inițierea unor colaborări sau simpla împărtășire a experiențelor proprii, dezvoltarea de proiecte, cel de anvergură fiind: „Sibiu, capitală culturală europeană – 2008”.

Spectacolele-lectură (realizate în colaborare cu Radiodifuziunea Română și Catedra de Artă a Universității „Lucian

Blaga” din Sibiu și având sprijinul Secției Române a AICT) au adus în prim plan, ca și în celelalte ediții, texte ale contemporaneității. Cele șase piese alese de Mircea Ivănescu și traduse (acolo unde era necesar) de către Radu Vancu, au fost: *Păstrătorul* de Radu Herjeu, *Ciupercutze* de Cristi Juncu, *A.S.R.* de Snoo Wilson (Anglia), *Pădurea călugăriței* de Pat Kinevane (Irlanda), *Berlioz* de Serghei Korobkov (Rusia), *Fasole* de Elin Rahnev (Bulgaria). Ele sunt editate într-o antologie ce întregeste seria antologiilor de piese prezentate în cadrul Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu.

Piețele burgului transilvan s-au animat și prin spectacole de stradă care au adus, în interacțiune directă cu publicul, specificul spiritului polonez, german, francez, algerian. Și Teatrul „Radu Stanca” din Sibiu a prezentat o reeditare a poveștii *Ioanei d’Arc* realizată de Mc Ranin, montare care, însă, a dovedit că, de fapt, tradiția unor astfel de montări de amploare este departe de a ne caracteriza.

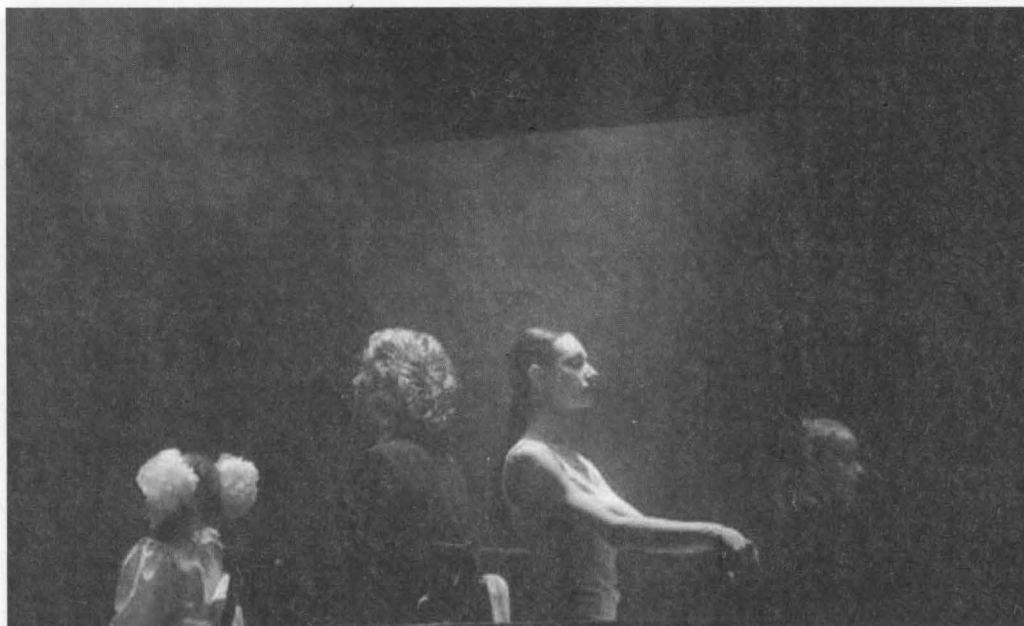
Spectacolele desfășurate pe scena Teatrului „Radu Stanca” au fost cele mai așteptate din multitudinea de montări care, prezentate în diferite spații, fie convenționale sau nu, și care, multe dintre ele, au fost departe de a atinge o cotă valorică demnă de a le motiva prezența. *Hamlet* de Shakespeare, regia Vlad Mugur; *Exact în același timp* de Gellu Naum, regia Mihai Măniuțiu; *Unchiul Vanea* de Cehov, regia Yuri Kordonski, *Pilafuri și parfum de măgar*

Eva CRIȘAN și Marian RĂLEA în *Exact în același timp*

după „Cartea celor o mie și una de nopți”, regia Silviu Purcărete, *Canibalii* de George Tabori, regia Alexander Hausvater sunt spectacole care deja și-au câștigat o recunoaștere sau au stârnit măcar interesul, iar selectarea lor a părut destul de firească. Dar, cu siguranță, despre creațiile regizorului Andriy Zholdak s-a vorbit cel mai mult la această ediție a festivalului sibian. Ceea ce George Banu considera, în conferința ținută în cadrul festivalului, a fi nevoia de risc, o stare ciclică în care tradiția explodează, lăsând loc provocărilor care încearcă să redefinească conceptul modernității, și-a găsit exemplificare aici, prin spectacolele regizorului ucrainean, „creatorul celibatar”, cum îl numea criticul. El pleacă de la esență, de la „centru” distrugând narativul textului, pentru a dezvolta un întreg univers, prin simboluri și căutare de semne, concretizate în tablouri-imagini de o

expresivitate desăvârșită și cu un impact pe măsură. El nu oferă un comentariu, ci mai multe ale aceleiași idei, stări dând încărcătură stilistică și realizând un baroc al modernității. Și dacă *Othello!*? (Teatrul „Radu Stanca”) oferă o coerență mult vizibilă la nivel de desfășurare a dramei, *Hamlet.Dreams* (Teatrul Academic de Stat „Taras Șevcenko”, Ucraina) este o aruncare într-o frenezie a semnelor, într-o lume în care sunt fotografiate aproape toate zonele umanului. Opera sa este străbătută, însă, de un laitmotiv: imaginea dublului bine-rău, prezența morții, laptele ca element purificator și trimitere către zona maternului, zonă dătătoare de viață. În creația lui Zholdak, actorul însuși reprezintă un semn care funcționează într-un întreg. Energia transmisă, exactitatea și plasticitatea actorilor ucrainieni este remarcabilă și ține de o înaltă școală interpretativă.

Andrii KRAVCIUK și Victoria SPESIVCEVA în *Hamlet. Dreams*.

Anca FLOREA și Constantin CHIRIAC în *Othello?!!*

